

งานค้นคว้าอิสระ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับความพร้อมในการเป็นผู้นำประเทศ

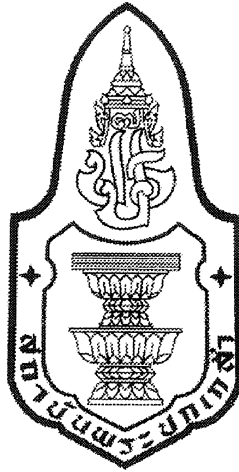
นางสาววิริยา ไชยคุปต์

รหัส 491208068

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร

ผู้นำการเมืองยุคใหม่ รุ่นที่ 3

พ.ศ.2549

งานค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
กับความพร้อมในการเป็นผู้นำประเทศ

นางสาววิริยา ไชยคุปต์

นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า รุ่นที่ 3

พ.ศ. 2549

(ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า)

งานค้นคว้าอิสระเรื่อง

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับความพร้อมในการเป็นผู้นำประเทศ

โดย

นางสาววิริยา ไชยคุปต์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน

ได้รับการอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
ผู้นำการเมืองยุคใหม่

(ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

การเป็นผู้นำการเมืองที่ดีในยุคนี้ ต้องเป็นผู้นำที่มีความสามารถทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริง “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้ประกาศว่าพร้อมจะเป็นผู้นำเพื่อบริหารประเทศ จึงถือว่าเป็นบุคคลที่น่าสนใจ น่าศึกษาค้นคว้า ว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

การตัดสินใจของผู้นำประเทศจะส่งผลกระทบต่อที่สำคัญอย่างยิ่งกับความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน การพยายามจะปฏิรูปการเมืองเพราะต้องการให้ประเทศพัฒนา ถ้าหากผู้นำบริหารประเทศล้มเหลว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนโยบายเศรษฐกิจหรือจริยธรรมส่วนตัวบกพร่อง จนก่อให้เกิดความไม่สงบสุขภายในประเทศ ย่อมส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยรวม

การศึกษาถึงบทบาทและภาวะผู้นำทางการเมือง ย่อมจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำที่ดีว่าควรจะเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจและปฏิบัติตนของผู้นำการเมืองยุคใหม่ต่อไป

ลักษณะผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้มีสำนึกในมาตรฐานการทำงาน มีความกล้า กล้าที่จะคิด กล้าที่จะเสี่ยง มีความสามารถในการใช้สมองและสติปัญญาในการพิจารณาตัดสินใจ มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้นำ เต็มใจที่จะเป็นผู้นำ มีกำลังใจแน่วแน่ที่จะกระทำสิ่งที่เห็นว่าสำคัญ ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้หาได้ไม่ยากจากตัว “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จบปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร สมัยแรกในปี 2535 และเป็นรัฐมนตรีทั้งหมด 6 สมัยจนถึงครั้งหลังสุดที่มีการยุบสภาในปี 2549 และเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อปี 2548

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” กล้าแสดงความคิดเห็นให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเป็นนักประชาธิปไตย มีแนวคิดทางการเมืองที่มีมาตรฐาน กล้าแสดงออกตามทฤษฎีลักษณะผู้นำ กล้าพูด ตรงไปตรงมาไม่หวั่นถึงผลกระทบที่จะตามมากับตำแหน่งทางการเมือง นอกจากนี้ยังมีความโดดเด่นทางยุทธวิธี การวางแผนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเสนออย่างเป็นระบบ และมีความสามารถในการสื่อความคิดที่ดีอีกด้วย

ในการแสดงลักษณะผู้นำ“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”ได้ปรับปรุงโครงสร้างพรรคประชาธิปัตย์เพื่อรองรับการเมืองภาคประชาชนซึ่งเข้ามามีบทบาทมากขึ้น แนวทาง “สมัชชาประชาชน สมัชชาประชาธิปัตย์” จึงเป็นการเสนอกระบวนการคิดใหม่เพื่อนำพาประเทศซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งที่สุดทั้งในแง่สังคม เศรษฐกิจ การเมือง

ท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้นกับรัฐบาล นับเป็นโอกาสดีที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จะใช้กระแสมวลชนเข้าไปครองใจประชาชนแทนที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการแปรเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสนี้ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จึงได้พยายามสร้างภาวะผู้นำและสร้างเครือข่ายของตนเองโดยการประกาศนโยบายพรรค “วาระประชาชน เศรษฐกิจคุณภาพ สังคมคุณธรรม” เป็นหลักการกว้างๆ เพื่อเตรียมการที่จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงทิศทางการเมืองในอนาคต เสนอตัวเป็นทางเลือกใหม่และประกาศความพร้อมในการเป็นนายกรัฐมนตรี

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เป็นคนที่มีบุคลิกภาพดี มีพื้นฐานทางครอบครัว และพื้นฐานทางการศึกษาที่ดี เป็นผู้มีความมุ่งมั่น ทำให้เป็นแนวทางก้าวเข้ามาสู่ความเป็นนักการเมืองได้อย่างรวดเร็ว และประสบความสำเร็จเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ตั้งแต่อายุยังน้อย

แต่จากสาเหตุนี้ ทำให้ขาดประสบการณ์ในการทำงาน และจากการใช้ชีวิตเติบโตในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ จึงขาดความเข้าใจพื้นฐานทางสังคมของไทย ที่สังคมเมืองและสังคมชนบทแตกต่างกัน ทั้งในด้านความคิดและฐานะทางเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตชนบทการศึกษาน้อย การมองโลกและแนวคิดจะแตกต่างกับ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” การสื่อสารให้เข้าใจกันเป็นเรื่องยาก แต่คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งส่วนใหญ่ เป็นของประชาชนในชนบท จึงเป็นข้อเสียเปรียบที่สำคัญ

ฉะนั้น การจะให้“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ประสบความสำเร็จเป็นผู้นำประเทศได้ จะต้องได้รับการยอมรับจากประชาชนทั้งในสังคมชนบทและสังคมเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎี.....	4
แนวคิดและทฤษฎีผู้นำ.....	4
คุณสมบัติผู้นำในมุมมองของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”.....	4
บทที่ 3 ประวัติ.....	6
ประวัติส่วนตัว.....	6
ประวัติทางการเมือง.....	7
บทบาททางการเมืองที่สำคัญและโดดเด่น.....	9
บทที่ 4 บทวิเคราะห์.....	13
วิเคราะห์แนวคิดด้านการเมือง.....	13
วิเคราะห์ลักษณะผู้นำ	
- บทบาทในฐานะผู้นำฝ่ายค้าน.....	13
- บทบาทที่จะนำไปสู่ฐานะผู้นำประเทศ.....	16
บทที่ 5 บทสังเคราะห์.....	20
สรุป.....	21
ข้อเสนอแนะ.....	21
บรรณานุกรม.....	23

บทที่ 1

บทนำ

สถานการณ์การเมืองในยุคปัจจุบัน นับเป็นวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ภาคประชาชนออกมาแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ไม่ว่าจะกระทำผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต และการเคลื่อนไหวทางการเมือง สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบมากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางบ้านเมืองในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไรร ความต้องการของประชาชนคืออะไร ฉะนั้นการเป็นผู้นำการเมืองที่ดีในยุคนี้ จึงต้องเป็นผู้นำที่มีความสามารถทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริงเพราะจะต้องเป็นผู้ที่ประชาชนให้การยอมรับ และสามารถถูกสาธารณชนตรวจสอบได้ตลอดเวลา

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้ประกาศว่าพร้อมจะเป็นผู้นำประเทศ จึงถือว่าเป็นบุคคลที่น่าสนใจ น่าศึกษาค้นคว้าว่า เมื่อเขาได้ผ่านการเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว เขาพร้อมที่จะเป็นผู้นำฝ่ายรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศหรือยัง แนวคิดและวิสัยทัศน์ใน “วาระประชาชน เศรษฐกิจคุณภาพ สังคมคุณธรรม” ของพรรคประชาธิปัตย์ จะนำพาประเทศไปในทิศทางไหน

ในช่วงที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ทำหน้าที่เป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์และพรรคร่วมฝ่ายค้านอื่นมีเสียงในสภาค่อนข้างน้อย การแสดงความคิดเห็นเคลื่อนไหวทางการเมืองในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติเป็นไปอย่างยากลำบาก แต่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” แสดงให้เห็นว่าสามารถทำหน้าที่นี้ได้เป็นอย่างดี

ส่วนในฐานะผู้นำรัฐบาลหรือผู้นำประเทศ เราจะได้ลองมาศึกษาดูว่าบทบาทที่ผ่านมา และวิสัยทัศน์ของเขา จะทำให้ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” พร้อมที่จะก้าวขึ้นไปสู่จุดสูงสุดในชีวิตได้หรือไม่

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ในยุคพลัดใบ แต่ลำดับและรากยังคงเดิม นโยบายของพรรคที่จะนำการเมืองเข้าสู่ภาคประชาสังคมเป็นเรื่องใหม่ที่จะต้องรอดูว่า ใบที่ผลิแตกออกมา จะสร้างผลเป็นอย่างไร

การตัดสินใจของผู้นำประเทศ จะส่งผลกระทบที่สำคัญอย่างยิ่งกับความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน บทบาทของ

นายกรัฐมนตรี จึงมิใช่แต่เป็นเพียงบทบาทในฐานะเป็นผู้นำทางด้านการเมืองเท่านั้น ยังมีปัจจัยที่สำคัญอื่นๆอีก เช่น ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การพยายามจะปฏิรูปการเมืองก็ด้วยเหตุผลที่ว่า ทุกคนต้องการให้ประเทศพัฒนาเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ถ้าหากผู้นำบริหารประเทศล้มเหลวไม่ว่าจะเป็นเรื่องนโยบายเศรษฐกิจ สังคม การเมืองหรือจริยธรรมส่วนตัวบกพร่อง จนก่อให้เกิดความไม่สงบสุขภายในประเทศ ภาคประชาชนไม่ยอมรับในการทำงานอีกต่อไป ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยรวม

การศึกษาถึงบทบาทและภาวะผู้นำทางการเมือง ย่อมจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำที่ดีว่าควรจะเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติตนและตัดสินใจของผู้นำการเมืองยุคใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงบทบาทผู้นำทางการเมืองของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”
2. เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์แนวคิดของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ในการเป็นผู้นำทางการเมือง หรือผู้นำประเทศ
3. เพื่อศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในวิถีทางประชาธิปไตยในอดีตจนถึงปัจจุบัน

การดำเนินการศึกษา

วิธีการศึกษาจะใช้การอธิบายและการประเมินภาวะผู้นำทางการเมืองของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ เป็นแนวทางประกอบในการศึกษาวิเคราะห์

นอกจากจะเป็นการรวบรวมจากเอกสารดังกล่าวแล้ว ยังจะมีการรวบรวมข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและหน่วยงานต่างๆ เช่น สภาผู้แทนราษฎรและห้องสมุดรัฐสภา อีกด้วย

ทั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะเรื่องที่เป็นประเด็นทางการเมือง ในแนวคิดและการส่งเสริมบทบาทภาวะผู้นำของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เท่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงบทบาททางด้านการเมืองและรับทราบถึงแนวคิดทางการเมืองของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”
2. ทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาจากอดีตถึงปัจจุบัน
3. เป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาที่จะทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับผู้นำทางการเมืองในรุ่นต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีผู้นำ

สตัตท์และคณะ (Stadt 1973,86) ได้สรุปว่า ลักษณะผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้มีสำนึกในมาตรฐานการทำงาน เป็นที่พึ่งของคนอื่น มีความกล้า กล้าที่จะคิด กล้าที่จะเสี่ยง มีความรับผิดชอบ มีความสามารถที่จะแบ่งงานให้ผู้อื่นปฏิบัติ มีวินัยในตนเอง มีมโนภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการสื่อความคิด สุขภาพดีและมีสติปัญญาสูง

เอลิซาเบธ เฮอร์ลอค (Hurlock 1950,83) กล่าวว่าผู้นำมักจะมีลักษณะเป็นที่นิยมชมชอบของบุคคลอื่นๆ มีความสามารถในการปรับตัวได้ดี มีความสามารถในการใช้สมองและสติปัญญาในการพิจารณาตัดสินใจ มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้นำ เต็มใจที่จะเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค มีนิสัยแสดงตัว ไม่เป็นคนเก็บตัว

ออร์ตเวย์ ทีด (Tead 1936,48) ได้จำแนกลักษณะการเกิดผู้นำ ซึ่งมีส่วนผลักดันต่อการแสดงบทบาทผู้นำ ดังนี้

1. ผู้นำโดยการสร้างตนเอง เป็นผู้นำซึ่งผลักดันตนเองขึ้นไปสู่ความเป็นผู้นำโดยมีบุคลิกลักษณะเข้มแข็งและความสำนึกในตนเองอย่างหนักแน่น มีกำลังใจแน่วแน่ที่จะกระทำการที่เขาเห็นว่าสำคัญให้บรรลุผลสำเร็จ
2. ผู้นำซึ่งเลือกโดยหมู่คณะ เป็นผู้นำที่เกิดจากการเลือกบุคคลในหมู่คณะเดียวกัน แล้วเสริมสร้างอิทธิพลของเขาในฐานะเป็นผู้นำขึ้นมา
3. ผู้นำที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจเหนือ เป็นผู้นำซึ่งเข้ามาสู่ตำแหน่งโดยการแต่งตั้ง จากคณะกรรมการอำนาจการหรือกรรมการบริหาร หรือโดยหัวหน้าระดับเหนือขึ้นไป

คุณสมบัติผู้นำในมุมมองของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้บอกถึงแนวความคิดในการเป็นผู้นำไว้อย่างชัดเจนว่าควรประกอบด้วย

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” กับความพร้อมในการเป็นผู้นำประเทศ

- ความซื่อสัตย์ วันนี้ต้องมองไปไกลถึงการไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน มีผลประโยชน์ที่ขัดกันอยู่ในตัว วันนี้สังคมบ้านเมืองขับเคลื่อนได้ต้องอาศัยเรื่องการแข่งขัน ความสามารถและความส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส แต่ถ้าหากคนที่เป็ผู้นำ มีผลประโยชน์ จะไม่มีทางสนับสนุนให้สังคมแข่งขันกันได้ หรือช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้อย่างแท้จริง เพราะมีผลประโยชน์ของตัวเองไปเป็นอุปสรรคอยู่

- ความเป็นนักประชาธิปไตย ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงรวดเร็วหลากหลาย ซับซ้อน การนำพาประเทศไม่ใช่การนำโดยความคิดของคนๆเดียว ต้องเป็นการนำพาโดยการ รวบรวมความคิดของหลายๆคนเข้ามา เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน เพราะมีการยอมรับจากสังคม ไม่ได้หมายความว่าผู้นำไม่มีความคิดของตัวเอง แต่หมายความว่าผู้นำต้องมีความคิดของตัวเองซึ่งต้องยอมรับแนวความคิดของคนอื่นมาผสมผสานกับของตัวเอง และต้องให้คนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

- ผู้นำต้องเป็นคนที่ยืนรู้ตลอดเวลา เพราะสภาพสังคมไม่หยุดนิ่ง

- ความกล้าหาญ เพราะจะต้องนำความเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะเผชิญกับ หลายสิ่งหลายอย่าง ความกล้าหาญตรงนี้ ต้องรวมไปถึงการที่จะยอมเสียคะแนนนิยมในสิ่งที่ จำเป็น ปัญหาของความกล้าหาญไม่ใช่เอาเงินประชาชนมาทุ่มมากมาย เพื่อเอาใจคน เช่น การปฏิรูปการศึกษา ถ้าไปขัดใจคนที่กระทรวงศึกษา ก็จำเป็นต้องทำ คนที่ได้ประโยชน์ยังไม่ เห็นประโยชน์ คนเสียประโยชน์เห็นได้ชัดเจนว่ากำลังเสียประโยชน์ จึงต้องกล้าทำถ้าเห็นว่า เป็นสิ่งที่ดีสำหรับอนาคต

การเป็นผู้นำในระบบบ้านเมือง ต้องผสมผสานระบบในหลายๆระบบ เพราะการบริหารบ้านเมืองไม่เหมือนการบริหารราชการ การบริหารธุรกิจ ต้องผสมผสาน หลายๆอย่างเข้าด้วยกัน อย่าไปยึดอยู่เพียงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

คนที่เป็ผู้นำจะบริหารบ้านเมืองต้องรู้ ต้องเลือกได้ว่าจะนำระบบไหนมาใช้ทำอะไร ต้องเข้าใจก่อนว่าการบริหารบ้านเมืองไม่มีทางที่จะมีเป้าหมายเดียว นอกจากเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมที่บอกว่าเพื่อความสุขของประชาชน แม้กระนั้นก็ตามประชาชนไม่ได้มีคนเดียว สิ่งที่เป็นความสุขของคุณอาจจะไปสร้างความทุกข์ให้กับอีกคน (ศิริกานดา 2547,203)

บทที่ 3

ประวัติ

ประวัติส่วนตัว

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” หรือ มาร์ค เป็นบุตรชายคนเดียวและเป็นคนสุดท้องจากพี่น้องทั้งหมด 3 คน ของศาสตราจารย์นายแพทย์อรรถสิทธิ์ และศาสตราจารย์แพทย์หญิงศศิไส เวชชาชีวะ เกิดเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2507 ที่เมืองนิวคาสเซิล ประเทศอังกฤษ หลังจากนั้นไม่ถึง 1 ปี ครอบครัวได้ย้ายกลับมาอยู่ในประเทศไทย

ในชั้นอนุบาล “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เริ่มเข้าเรียนที่โรงเรียนอนุบาลยุคนธร แล้วต่อมาย้ายมาเรียนที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6

หลังจากนั้น ในปีพ.ศ.2519 ครอบครัวตัดสินใจส่งไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษ ในโรงเรียนสเกทคลิฟ และย้ายไปที่โรงเรียนอีตันเพื่อให้รู้จักการใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนประจำ ที่ค่อนข้างเข้มงวดในด้านระเบียบวินัย และสิ่งที่สอนให้เขานำมาใช้ในชีวิตประจำวัน คือ การมีความอดทน มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่ และกล้าแสดงออก

ในวัยเด็ก นอกจากการเรียนแล้ว “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ยังสนใจในกีฬาฟุตบอล จนเป็นที่โปรดปรานมาจนถึงทุกวันนี้ โดยเป็นแฟนที่เหนียวแน่นของทีมสโมสรนิวคาสเซิล ส่วนทางด้านดนตรีก็ผ่อนคลายด้วยการฟังดนตรีแนวร็อก ตั้งแต่ป๊อปร็อกไปจนถึงเฮฟวี่เมทัล เช่น อาร์อีเอ็ม อีเกิ้ลส์และ โอเอซิส

การศึกษาในระดับปริญญาตรี “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เป็นเด็กเรียนหนังสือเก่งและสังคมภายในครอบครัวคือการเป็นหมอ แต่เนื่องจากเขาฝังใจถึงลงไปที่การเมืองตั้งแต่เด็ก และขณะกำลังศึกษาในชั้นมัธยม ได้รับรู้จากเหตุการณ์ทางการเมือง 6 ตุลาว่า บ้านเมืองกำลังเข้าไปสู่ระบบเผด็จการ จิตสำนึกจึงตั้งใจว่า สักวันหนึ่งเขาจะเปลี่ยน *เผด็จการให้เป็นประชาธิปไตย...* “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จึงได้ตัดสินใจเลือกเรียนสาขาปรัชญา การเมืองและเศรษฐศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด ประเทศอังกฤษ โดยใช้เวลา 3 ปีสำหรับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง นับเป็นคนไทยคนที่สองในประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยออกฟอร์ด

เป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้แก่วงศ์ตระกูล และระหว่างนี้เขายังได้ศึกษาต่อปริญญาตรีในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจนจบอีกด้วย

ปีพ.ศ. 2529 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” กลับมาเมืองไทย โดยเข้ารับราชการทหารเป็นอาจารย์สอนวิชาเศรษฐศาสตร์ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ เขาชะโงก จังหวัดนครนายก เป็นเวลา 2 ปี และช่วงนั้นได้สมรสกับคุณพิมพ์เพ็ญ ศกุนตาทัย (อาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) มีบุตรสาวหนึ่งคนคือ เด็กหญิงปรางและบุตรชายหนึ่งคนคือ เด็กชายปณณสิทธิ์

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้กลับไปประเทศอังกฤษอีกครั้ง เพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางด้านเศรษฐศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยอ็อกฟอร์ด เนื่องจากได้ทุนเรียนต่อเพราะผลการเรียนดีเยี่ยม และได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องวิธีการเข้าไปช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) โดยไม่ได้คาดคิดมาก่อนว่าจะมีโอกาสพบกับประสบการณ์จริงในประเทศไทย

เมื่อจบปริญญาโท ในปีพ.ศ.2533 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” กลับมาสอนหนังสือที่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยที่รู้ตัวเองอยู่แล้วว่าในไม่ช้า ต้องก้าวไปสู่วิถีการเมืองอย่างแน่นอน ในขณะที่นั้นได้มีโอกาสเข้าไปแสดงบทบาททางการเมืองมากขึ้นในเวทีอภิปราย เพราะเป็นช่วงเหตุการณ์ รสช.ยึดอำนาจ และยังได้รับการชักชวนจาก ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ให้ไปทำหน้าที่พิธีกรในรายการมองต่างมุม (ซึ่งเป็นรายการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเป็นส่วนใหญ่) ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 อีกด้วย

ประวัติทางการเมือง

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เริ่มสนใจการเมืองมาตั้งแต่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ขณะนั้นกำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เห็นเหตุการณ์จากในข่าวทางทีวี ที่นิสิตนักศึกษา รวมตัวกันเคลื่อนไหวเรียกร้องรัฐธรรมนูญ หลังจากนั้น ก็ได้ติดตามข่าวสารการเมืองด้วยความสนใจ เกิดความชอบขึ้นในใจ โดยเฉพาะชอบนักการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ชื่นชมการอภิปรายของคุณชวน หลีกภัย ซึ่งขณะนั้นมีหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช เป็นหัวหน้าพรรค

จากการชอบนักการเมือง ติดตามรับฟังการถ่ายทอดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร มาโดยตลอด “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จึงมีความตั้งใจมุ่งมั่นว่า โตขึ้นจะทำงานทางการเมือง

อยากเป็นนักการเมือง ฉะนั้นการตัดสินใจที่จะเลือกเรียนสาขาอะไร การทำกิจกรรมหรือการพยายามติดตามข่าวสารบ้านเมืองของไทย จึงอยู่บนพื้นฐานของความสนใจทางการเมือง

ช่วงก่อนที่มหาวิทยาลัยอ็อกฟอร์ดจะเปิดเรียน “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” มีเวลาว่างประมาณ 10 เดือน เขาได้เดินทางกลับมาเมืองไทยและไปเป็นอาสาสมัครหาเสียงให้กับคุณพิชัย รัตตกุล ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ จึงได้เริ่มเรียนรู้งานการเมือง มีโอกาสรับฟังการปราศรัยหาเสียง ทำให้ได้ประสบการณ์ทางการเมืองโดยตรง และในขณะที่เรียนมหาวิทยาลัย เขาได้สมัครเป็นประธานนักเรียน สัมผัสกับกิจกรรมประชาธิปไตยและกิจกรรมทางการเมืองในระดับมหาวิทยาลัยด้วย

การเข้าสู่ตำแหน่ง

ในเดือนมีนาคม พ.ศ.2535 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ขณะอายุ 27 ปีได้อาสาสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขต 6 (สาทร, ยานนาวา, บางคอแหลม) ในนามพรรคประชาธิปัตย์เป็นครั้งแรก (คุณชวน หลีกภัย เป็นหัวหน้าพรรค) และในครั้งนั้นได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรุงเทพมหานคร เพียงคนเดียวของพรรคประชาธิปัตย์ หลังจากนั้นเขายังได้รับความไว้วางใจจากประชาชนอีกครั้งในเดือนกันยายน พ.ศ. 2535 สำหรับปีพ.ศ. 2538 และ ปีพ.ศ. 2539 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้เปลี่ยนเขตเลือกตั้งมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขต 5 (ดินแดง, ห้วยขวาง, พระโขนง, คลองตัน)

ในช่วงการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยที่ 2 และ 3 ปี พ.ศ. 2535 – 2537 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้รับมอบหมายให้เป็นโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แต่ได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองขัดแย้งกับฝ่ายรัฐบาลอย่างรุนแรง จึงขอลาออกจากตำแหน่ง ภายหลังเปลี่ยนมารับตำแหน่งเป็น รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ประจำรองนายกรัฐมนตรี (คุณสุภชัย พานิชภักดิ์) ในต้นปีพ.ศ. 2538

เมื่อเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยที่ 4 ปี พ.ศ. 2539 พรรคประชาธิปัตย์เป็นฝ่ายค้าน “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้มีโอกาสเป็นรองประธานกรรมาธิการการเศรษฐกิจ จนกระทั่งประเทศไทยเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นตัดสินใจลาออกจากตำแหน่ง จึงมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ สุดท้ายเสียงส่วนใหญ่ในสภาผู้แทนราษฎรเลือกคุณชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรี

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้รับแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบดูแลสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แต่ส่วนใหญ่นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ดูแลงานในภาพรวมและคิดเรื่องนโยบายของรัฐบาล ในช่วงปี พ.ศ.2540 – 2544

ระหว่างปี พ.ศ. 2538 – 2539 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” มีตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร และระหว่างนั้นยังรับตำแหน่งหน้าที่สำคัญคือเป็นโฆษกพรรคประชาธิปัตย์ในปี พ.ศ. 2538 -2540 อีกด้วย

ในปี พ.ศ.2542 “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้รับเลือกให้เป็นรองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ในการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2544 เนื่องจาก “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” มีตำแหน่งเป็นรองหัวหน้าพรรค จึงได้เปลี่ยนมาสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในระบบบัญชีรายชื่อของพรรคประชาธิปัตย์ ในลำดับที่ 3 และได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสมัยที่ 5

หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2548 ได้รับเลือกตั้งจากพรรคประชาธิปัตย์ให้เป็นหัวหน้าพรรคจนถึงปัจจุบัน และได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยที่ 6 จากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548

บทบาททางการเมืองที่สำคัญและโดดเด่น

หลังจากที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้รับตำแหน่งหน้าที่สำคัญทางการเมือง คือเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เขาได้มีบทบาทในการบริหารประเทศและจัดทำโครงการสำคัญๆ อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมขึ้นหลายโครงการ

ด้านการศึกษา

ความยั่งยืนกับความสามารถของประเทศ สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จึงสนใจและให้ความสำคัญกับงานทางด้านการศึกษาซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของประชาชนทุกคน แต่ระบบการศึกษาของประเทศไทย ยังไม่สามารถพัฒนาและสนองตอบความต้องการของประชาชนได้

จึงเข้ามามีส่วนผลักดันกฎหมายการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกของไทย โดยเป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่การเปลี่ยนโครงสร้างกระทรวง การเปลี่ยนหลักสูตร การให้

ทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ในกระบวนการรัฐสภา กฎหมายการศึกษาเป็นที่สนใจจากหลายฝ่ายและมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมาย โดยมีคณะกรรมการทั้งหมดถึง 45 คน (จากปกติ 27 คน)

“อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการวิสามัญคณะดังกล่าว และได้ให้ความสำคัญกับการแสดงความคิดเห็นในเรื่องการศึกษาอย่างหลากหลาย ทั้งจากกระบวนการตั้งคณะอนุกรรมการหรือการจัดประชุมสัมมนา จนนับได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางที่สุดฉบับหนึ่งในประวัติศาสตร์การร่างกฎหมายของไทยจะเป็นรองก็เพียงกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เท่านั้น กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่วางแผนการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่ปรัชญา จุดมุ่งหมายของการศึกษาไปจนถึงระบบบริหารจัดการและทรัพยากร

นอกจากนี้ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ได้เตรียมความพร้อมสำหรับการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพโดยมีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้น 3 คณะ คือ

1. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้
2. คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา บุคลากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
3. คณะอนุกรรมการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการศึกษา

ด้านการส่งเสริมการลงทุน

ในช่วงที่ประเทศไทยพบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ได้ผลักดันมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาระยะสั้นให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ พลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส เพื่อปรับนโยบายส่งเสริมการลงทุน นับเป็นส่วนหนึ่งของการวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้มั่นคงและยั่งยืนในอนาคต ดังนี้

1. การสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเสนอแนวคิดยืดเวลาขเว้นภาษีอากรนำเข้าให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริม การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ส่งออกในอุตสาหกรรม 11 ประเภท กำหนดให้ธุรกิจบางประเภทต้องปรับปรุงระบบให้ได้มาตรฐาน ISO 9000 ภายใน 2 ปีนับแต่ดำเนินการ

2. การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ผลักดันให้โรงงานไปตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมเพื่อจะได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่า ทั้งนี้ จะได้สะดวกในการควบคุมดูแลปัญหาสิ่งแวดล้อม นับเป็นการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ที่มีการพัฒนาสาธารณูปโภคแล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการลงทุน เสนอแนวคิดปรับนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยขอให้ Foreign Investment Advisory Service (FIAS) องค์การผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมการลงทุน มาช่วยศึกษาผลกระทบทางด้านภาษีของนโยบายปัจจุบันและจัดตั้งคณะทำงานปรับปรุงนโยบาย

4. สร้างความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ และกระตุ้นให้เกิดการลงทุน สร้างบรรยากาศการลงทุนและการส่งออกที่ดี จัดทำ“โครงการเชื่อมั่นเมืองไทย” เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างความเชื่อมั่นในการลงทุนในเมืองไทยผ่านสื่อต่างๆ ทั่วโลก จากผลการสำรวจ ถือว่าไทยเป็นประเทศที่น่าลงทุนสูงกว่าประเทศอื่นในอาเซียน

ด้านการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

ในสมัยนายกรัฐมนตรี (คุณชวน หลีกภัย) การแก้วิกฤตเศรษฐกิจถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของรัฐบาล แต่สิ่งที่รัฐบาลจะพยายามทำต่อไปคือ การปรับโครงสร้างในระยะกลางและระยะยาว เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งนโยบายสำคัญคือ การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

“อภิสัทธี เวชชาชีวะ”ได้เข้าไปมีส่วนร่วมพิจารณาพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการแปรรูปของวิสาหกิจ ให้เป็นบริษัทที่มีความคล่องตัวในการบริหารงาน และพร้อมให้เอกชนเข้าร่วมงาน โดยไม่ได้กำหนดให้มีการแปรรูปหรือขายรัฐวิสาหกิจ แต่เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ จึงต้องแยกหน้าที่การกำหนดนโยบาย การกำกับกิจการ และการประกอบกิจการให้เป็นอิสระออกจากกัน การบริหารกระทำในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งมีคุณสมบัติสำคัญคือเป็นกลางทางการเมืองไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับธุรกิจในส่วนนั้น

ด้านการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายโอนอำนาจไปให้ท้องถิ่นเท่านั้น แต่เป้าหมายสำคัญคือการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้ยังรากลึกไปถึงระดับท้องถิ่น

เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เช่น การจัดการศึกษาและสาธารณสุข และเมื่อรวมกับนโยบายเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง จะทำให้ชุมชนสามารถตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับการผลักดันนโยบายการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นนั้น “อภิสัทธี เวชชาชีวะ” มีบทบาทคือ กฎหมายระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ไม่ให้เข้าไปรวมตัวกันอยู่เฉพาะในส่วนกลาง การทำงานพัฒนาท้องถิ่นจะได้มีประสิทธิภาพ

นอกจากนั้น “อภิสัทธี เวชชาชีวะ” ยังเป็นประธานคณะทำงานด้านการกระจายอำนาจ การให้บริการสาธารณะ และกระจายอำนาจการเงิน การคลังสู่ท้องถิ่น เพื่อศึกษาพิจารณากำหนดแนวทางการทำงาน และยกร่างกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันกฎหมายนี้ใช้บังคับแล้ว

ด้านการปฏิรูประบบราชการ

จากปัญหาที่ประชาชนไม่พอใจการทำงานของข้าราชการว่า ไม่สามารถสนองความต้องการได้เต็มที่ “อภิสัทธี เวชชาชีวะ” จึงเข้าไปมีส่วนร่วมในนโยบายการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาลให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดขอบเขตของราชการใหม่ให้เหมาะสม ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารในระบบราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน ลดขนาดกำลังคนทำให้ภาครัฐมีความคล่องตัวขึ้น

บทที่ 4

บทวิเคราะห์

วิเคราะห์แนวคิดด้านการเมืองของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”

ลักษณะผู้นำ ต้องเป็นคนมีความกล้า กล้าที่จะคิด กล้าที่จะแสดงออก มีความรับผิดชอบ (Stadt 1973,86) ช่วงที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” เป็นโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในปลายปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลเริ่มมีปัญหาคัดแย้งกับพรรคความหวังใหม่ ที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลในเรื่องการกระจายอำนาจ กรณีเกี่ยวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ พรรคความหวังใหม่จึงถูกปรับออกจากรัฐบาลและมีการดึงเอาพรรคชาติพัฒนามาร่วมรัฐบาลแทน

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้แสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างเด่นชัด โดยกล้าแสดงความคิดเห็นส่วนตัวว่า “ท่านหัวหน้าชนควรจะยุบสภาแล้วให้มีการเลือกตั้งใหม่ แต่สุดท้ายจะด้วยเหตุผลอะไรก็ตาม... ไม่ได้ยุบสภา... ก็ได้มีการดึงเอาพรรคชาติพัฒนาเข้ามาร่วมรัฐบาล” (ศิริกานดา 2547,74)

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ไม่หวังถึงผลกระทบที่จะตามมากับตำแหน่งทางการเมืองว่าจะเป็นอย่างไร กล้าแสดงออกให้ประชาชนได้ทราบถึงความเป็นประชาธิปไตยทางด้านการคิดของตนเองว่า มีแนวคิดทางการเมืองที่มีมาตรฐาน กล้าแสดงออกตามทฤษฎีลักษณะผู้นำ กล้าพูดตรงไปตรงมา แต่สุดท้ายก็ยินดีที่จะเคารพในมติของพรรค ตามวิถีทางประชาธิปไตย ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญของคุณสมบัติการเป็นผู้นำ

หลังจากนั้น “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้แสดงความรับผิดชอบในฐานะที่แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับรัฐบาลโดยการลาออกจากตำแหน่งโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

วิเคราะห์ลักษณะผู้นำ

บทบาทในฐานะผู้นำฝ่ายค้าน

ภาวะผู้นำได้แก่ บุคคลที่มีความสามารถในการใช้สมองและสติปัญญาในการพิจารณาตัดสินใจ ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรค (Hurlock 1950,83) การดำเนินงานทางการเมืองในฐานะผู้นำฝ่ายค้านของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ที่เป็นหลักใหญ่เรื่องหนึ่ง คือ การตรวจสอบ

และควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล หลังจากการเปิดอภิปรายทั่วไป ไม่ไว้วางใจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (คุณสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) ในขณะนั้น

ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจากสำนักวิจัยเอแบคโพล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ระบุว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ที่สามารถโน้มน้าวให้ประชาชนเชื่อถือได้มากที่สุด คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ร้อยละ 66 ตามมาด้วยนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ร้อยละ 11.3 นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ ร้อยละ 7.5 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ร้อยละ 4.1 และนายถาวร เสนเนียม ร้อยละ 2.2

ขณะเดียวกันผลสำรวจของสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ถามว่า จากการติดตามชมการอภิปรายในครั้งนี้ประชาชนชื่นชอบใครมากที่สุด ปรากฏว่าฝ่ายค้าน อันดับที่ 1 คือ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ร้อยละ 43.84 นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ร้อยละ 27.98 และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ร้อยละ 8.0

เมื่อสวนดุสิตโพลถามว่า ถ้าให้คะแนนเต็ม 10 คะแนน ประชาชนให้คะแนน แต่ละฝ่ายอย่างไร ปรากฏว่า ฝ่ายรัฐบาลได้ 6.04 คะแนน ขณะที่ ฝ่ายค้านได้ 8.01 คะแนน

จากผลสำรวจความคิดเห็นของทั้ง 2 สถาบัน มีความเด่นชัดเป็นอย่างยิ่งว่า “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากประชาชน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในฐานะ ผู้นำฝ่ายค้านที่ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ทั้งที่การอภิปรายไม่ไว้วางใจครั้งนี้ ฝ่ายค้าน มีข้อจำกัดจากเรื่อง จำนวน ส.ส. ที่มีเพียง 123 คน (พรรคประชาธิปัตย์ 96 คน พรรคชาติไทย 25 คน พรรคมหาชน 2 คน) จากจำนวน ส.ส. ทั้งหมด 500 คน จึงทำได้เพียง ยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 186 เท่านั้น ซึ่งอภิปรายได้เพียงความบกพร่อง ทางด้านการบริหารและนโยบาย แต่ไม่สามารถยื่นถอดถอนตามมาตรา 303 เพื่อจะอภิปราย ถึงการทุจริตต่อหน้าที่ได้

แต่ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ทำให้การอภิปรายครั้งนี้มีสีสัน และเนื้อหาในการ อภิปรายก็หนักแน่น มีเหตุผล มีจุดเด่นพิเศษ คือ มีประสิทธิภาพในการบริหารข้อมูล ซึ่งน่าเชื่อถือ ส่งผลทางการเมืองให้แก่คุณสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ อย่างทุกคนคาดไม่ถึง ทั้งที่ มีการอภิปรายรัฐมนตรีเพียงคนเดียว และอภิปรายเพียงเรื่องเดียว และที่น่าชื่นชมคือ เขาสามารถควบคุมการอภิปรายให้อยู่ในกรอบเพียงความบกพร่องทางด้านการบริหารและ

นโยบาย ทำให้ปัญหาการถูกประท้วงจากส.ส.พรรคร่วมรัฐบาลน้อยอย่างน่าประหลาดใจ การอภิปรายจึงเป็นไปอย่างราบรื่น

ในข้อเท็จจริง ข้อมูลที่“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”นำมาอภิปรายไม่ใช่ข้อมูลใหม่ แต่เป็นข้อมูลสาธารณะซึ่งเป็นเอกสารของทางราชการที่ทุกคนสามารถรับทราบได้อยู่แล้ว เพียงแต่สามารถนำมาเรียบเรียงและชี้ให้เห็นถึงความไม่ถูกต้อง และมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ และมีแง่มุมที่ตรงกับปัญหาอย่างตรงจุด ซึ่งตรงนี้นับเป็นคุณสมบัติพิเศษเฉพาะตัวของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”ในการใช้สติปัญญาแสดงความสามารถส่วนตัวในการนำเสนอ จริงๆ

ความโดดเด่นทางยุทธวิธี การวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเสนออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อความคิดที่ดี แสดงให้เห็นถึงลักษณะภาวะผู้นำของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ”

การอภิปรายในครั้งนั้น แม้ฝ่ายค้านจะมีคะแนนเสียงไม่พอในการลงมติไม่ไว้วางใจก็ตาม แต่ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลังจากนั้น คือการปรับคณะรัฐมนตรีในวันที่ 2 สิงหาคม 2548 เนื่องจากสถานการณ์บีบบังคับทำให้พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบใจ ทั้งที่คณะรัฐมนตรีชุดนี้เพิ่งจะบริหารประเทศได้เพียง 4 เดือนเท่านั้น

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” สามารถพิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นผู้นำการเมืองยุคใหม่ที่เชื่อถือได้ถึงจำนวนส.ส.จะมีบทบาทและความหมายเป็นอย่างสูงในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งตัดสินใจขาดกันที่เสียงข้างมาก แต่ไม่ได้หมายความว่าความดำรงอยู่ของเสียงข้างน้อยจะไร้ความหมาย เป็นการบั่นทอนฐานของพรรคการเมืองเสียงข้างมากอย่างพรรคไทยรักไทยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพเกินคาด นับเป็นการตั้งสมบารมีและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเองเพื่อที่จะได้ไปเทียบเคียงพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในอนาคตอันใกล้

ข้อสำคัญ ไม่ทราบว่าจากสาเหตุการอภิปรายในครั้งนี้หรือไม่ ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีตัดสินใจยุบสภาในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549 เพื่อที่จะหลบเลี่ยงการอภิปรายถึงการทำหน้าที่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่กำลังจะเกิดขึ้น การตัดสินใจครั้งนี้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างมากมาย จนพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ไม่สามารถอยู่ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้ ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง มีความขัดแย้งวุ่นวายสับสนไม่สิ้นสุดจนถึงปัจจุบัน

บทบาทที่จะนำไปสู่ฐานะผู้นำประเทศ

การที่จะก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำ ต้องมีความสำนึกในตนเอง มีกำลังใจแน่วแน่ที่จะกระทำสิ่งที่เขาเห็นว่าสำคัญให้บรรลุผลสำเร็จ (Tead 1936,48) สิ่งที่ว่า “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” จะต้องทำต่อไปคือพิสูจน์ตนเองในเรื่องการบริหารการจัดการในฐานะนายกรัฐมนตรี เพื่อลบคำปรามาสที่ว่า พรรคประชาธิปัตย์ เก่งแต่การเป็นฝ่ายค้านในสภาเท่านั้น

ภายใต้กระแสคนเบื่อระบอบทักษิณ กลับมีเสียงสะท้อนออกมาว่าประชาชนยังลังเล และมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพรรคประชาธิปัตย์ หรือ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ว่าพร้อมแล้วหรือยังกับการเป็นรัฐบาลและการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หากได้เสียงข้างมากจากการเลือกตั้ง

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้แสดงวิสัยทัศน์ในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างพรรคเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจาก การเมืองภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น แนวทางของพรรคประชาธิปัตย์เรื่อง “สมัชชาประชาชน สมัชชาประชาธิปัตย์” จึงนำเสนอกระบวนการคิดใหม่ในการจัดการปัญหาเพื่อนำพาประเทศ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งที่สุดทั้งในแง่สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ที่จะก้าวเดินต่อไปคือการเมืองภาคประชาชนมีความสำคัญขึ้น (ประชาชาติธุรกิจ 13 ตุลาคม 2548,8) เปลี่ยนภาพพจน์เดิมของพรรคประชาธิปัตย์ว่าเติบโตมากับระบบขุนนาง และอนุรักษนิยม

นโยบายพรรคประชาธิปัตย์ คือการตอบสนองต่อรากหญ้า ทำให้ประชาชนเห็นว่าเป็นอยู่ที่ดี จะต้องมาจากความรู้ของการประกอบอาชีพ ฉะนั้นคำตอบที่แท้จริงคืออยู่ที่ระบบการศึกษาและระบบเศรษฐกิจของชุมชน ซึ่งจะหมายถึงการมีรายได้ที่ยั่งยืนและเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหลัก แต่ที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งคือ การยืนได้ด้วยตนเองตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

ระบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างเศรษฐกิจที่ดี ต้องเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ไม่ใช่การทุ่มเงิน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม แต่ต้องมีทิศทางในการจัดสรรทรัพยากร สร้างรากฐานทางเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง

นอกจากนี้ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ยังได้กล่าวไว้อีกว่า หากพรรคประชาธิปัตย์มีโอกาสเข้าไปเป็นฝ่ายบริหาร จะใช้สมัชชาและระบบของภาคประชาชนสังคมเป็นวิธีการเนื้อหาจะถูกกำหนดโดยสภาพปัญหาของประเทศ ที่สำคัญคือแต่ละกลุ่มพื้นที่ที่สามารถ

วิเคราะห์ได้โดยมีวิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชนเป็นตัวกำหนด เพราะต้องเชื่อมโยงกับการรักษาชุมชนไว้ให้ได้

การปรับปรุงโครงสร้างพรรค และการปรับเปลี่ยนนโยบายของพรรคให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเน้นเรื่องสมัชชาประชาชน เป็นการแสดงให้เห็นว่า “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” กล้าที่จะคิดและมีความตั้งใจทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลักดันให้พรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ

ตามที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้เคยกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำว่า ต้องมีความซื่อสัตย์ ความเป็นนักประชาธิปไตย เรียนรู้ตลอดเวลา และความกล้าหาญนั้น “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ได้ประกาศ “วาระประชาชน เศรษฐกิจคุณภาพ สังคมคุณธรรม” ระหว่างการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548 ของพรรค สรุปได้ว่าพรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอตัวเป็นทางเลือกของประชาชน โดยมีคำตอบในการแก้ปัญหาของบ้านเมืองดังนี้

ปัจจุบัน นอกจากประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองแล้ว ยังมีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาสินค้าราคาแพง น้ำมันแพง การขึ้นค่าไฟ และภาระหนี้สินที่สะสมมาหลายปี รวมทั้งฐานะการคลังของประเทศ ประชาชนจึงต้องการผู้นำที่แก้ปัญหาโดยคิดถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ไม่มีผลประโยชน์ตนเองแอบแฝง

พรรคประชาธิปัตย์จะผลักดัน “วาระประชาชน” คือนโยบายสาธารณะเพื่อประชาชน เริ่มจากด้านเศรษฐกิจ สถานะของแพงเกิดจากต้นทุนค่าน้ำมันและค่าไฟ ต้องคิดนโยบายที่เหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องรัฐวิสาหกิจเพราะเกี่ยวกับต้นทุนของประชาชน การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ในปีที่ผ่านมามีกำไรที่เกิดจากธุรกิจผูกขาด แต่ไม่ได้นำส่งรัฐเพื่อกลับมาเป็นเงินของประชาชน กำไรจึงอยู่ในมือของผู้ถือหุ้น แต่เป็นกำไรที่ได้มาจากภาระที่ ส่งต่อให้ประชาชนในรูปแบบของค่าไฟและราคาน้ำมัน จึงต้องผลักดันนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อประชาชน โดยให้ปตท.คืนกำไรในรูปแบบของภาระที่ลดลง ให้ราคาน้ำมันถูกลง และหยุดสร้างธุรกิจผูกขาดในมือของเอกชน

นโยบายรัฐวิสาหกิจที่ดีต้องใช้ประชาชนเป็นตัวตั้ง พรรคประชาธิปัตย์ยืนยันว่า จะไม่แปรรูปรัฐวิสาหกิจ จะปรับปรุงรัฐวิสาหกิจด้วยการส่งเสริมการแข่งขันในภาคเอกชน เพื่อประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ และไม่ให้เป็นภาระของประชาชน

นโยบายการค้าต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชน เขตการค้าเสรีจะเดินหน้าภายใต้การสนับสนุนของประชาชนและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนได้เสีย

ปัญหาใหญ่ของประชาชนรากหญ้าคือ หนี้สิน ต้องยกเลิกการสร้างหนี้ใหม่มาแทนที่หนี้เก่า มุ่งสร้างเศรษฐกิจคุณภาพ โดยมาจากความสามารถในการผลิตทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ

ส่วนนโยบายประชานิยมที่จะสนองตอบความต้องการของประชาชน คือ กองทุนหมู่บ้าน และระบบ 30 บาท ที่ประสบปัญหา จะปรับปรุงนโยบายให้ตอบสนองประชาชน ไม่ใช่ทำเพื่อคะแนนนิยม เงินที่อยู่ในกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ต้องนำกลับมาลงทุนเพื่อทำอาชีพ โดยมีกองทุนเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน เพื่อความยั่งยืนของอาชีพ ใช้ประโยชน์จากการประกันสังคมขยายสิทธิให้ผู้ประกันตนรับประโยชน์ในการรักษาพยาบาลให้แก่บุคคลในครอบครัว นำมาสู่ระบบที่มีคุณภาพขึ้น เป็นการลดภาระระบบ 30 บาท ที่มีปัญหาจากการที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้ไม่เพียงพอ

การลงทุนขนาดใหญ่ของพรรคคือ การพัฒนาคนหรือการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนทั้งระบบดูแลเด็กเล็กจนถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เรียนฟรี ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นแอบแฝง จัดทำแผนกำลังคนของชาติ จัดสถานศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดงาน เป็นแนวทางพื้นฐานเศรษฐกิจคุณภาพ

การสร้างสังคมคุณธรรม เรียนรู้จากสื่อ ปฏิรูปสื่อเพื่อเยาวชน โดยปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องผ่านสื่อสารมวลชน นโยบายการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันต้องเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการเมือง ปลูกฝังค่านิยมที่ดีตั้งแต่เด็ก ให้สนับสนุนคนดี คนที่ซื่อสัตย์ ทุกอย่างต้องเริ่มที่ผู้นำ คุณธรรม จริยธรรมต้องเป็นที่ตั้ง ส.ส.ทุกคนในพรรคและครอบครัวต้องโปร่งใสตรวจสอบได้

ระบบภาษีต้องยกเลิกการตั้งเป้า ปฏิรูประบบภาษีใหม่หมด ใช้จ่ายภาษีอย่างเป็นธรรม คนเป็นผู้นำต้องสำนึกว่าไม่มีสิทธิเอาเงินไปใช้ในวาระของตนเอง ผู้นำที่จะมาผลักดันวาระประชาชน ต้องเป็นผู้นำของคนทั้งประเทศ

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ยืนยันว่าภารกิจที่สำคัญของผู้นำแนวใหม่ คือ ผู้นำที่มีจิตวิญญาณประชาธิปไตย มีความซื่อสัตย์ โกงแม้แต่น้อยก็ไม่ได้ เลิกแนวคิดที่ว่าโกงบ้างก็ไม่เป็นไรถ้าทำประโยชน์ให้ประเทศ แม้จะไม่มีประสบการณ์ ไม่เคยทำธุรกิจ แต่ 15 ปี

ที่มีโอกาสเป็นผู้แทนได้พบคนทุกกลุ่ม และจบด้านเศรษฐศาสตร์จึงรู้ว่าในยุคเศรษฐกิจเสรีหน้าที่ของผู้นำควรทำอย่างไร เศรษฐกิจเจริญมาจากสมองและหยาดเหงื่อของคนในชาติ รัฐบาลเป็นเพียงส่วนเล็ก ที่เข้าไปสร้าง ส่วนใหญ่มาจากภาคเอกชน ขอเพียงรัฐเลิกเบียดเบียนได้โต๊ะ แข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยผู้นำประเทศส่งเสริม หากเห็นว่าผู้นำแบบนี้เหมาะสมผมก็พร้อม..... (มติชนรายวัน 30 เมษายน 2549,2)

จากการประกาศนโยบายพรรค “วาระประชาชน เศรษฐกิจคุณภาพ สังคมคุณธรรม” ที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้กล่าวแสดงเจตนารมณ์ของตนเองว่า พร้อมจะเป็นผู้นำบริหารประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับตามที่ได้เคยกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำไว้ ก็ต้องมีความซื่อสัตย์ ความเป็นนักประชาธิปไตย เรียนรู้ตลอดเวลา และมีความกล้าหาญนั้น (ศิริกานดา 2547,203) จะเห็นได้ว่า “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ได้แสดงถึงความเป็นผู้นำในมุมมองของตนเองครบทุกประการ ในเรื่องความซื่อสัตย์ การปราบปรามคอร์รัปชันถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการเมือง ให้ส.ส.ทุกคนในพรรคประชาธิปไตยต้องโปรงใส และตรวจสอบได้ ไม่มีทุจริต เงินนโยบายที่มาจากปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ปฏิรูปสื่อให้ปลูกฝังค่านิยมที่ดี เลิกความคิดที่ว่าถ้าทำประโยชน์ให้บ้านเมืองแล้ว โกงบ้างก็ไม่เป็นไร

ความเป็นนักประชาธิปไตยคือ นโยบายการค้า ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม ให้ผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสแสดงความคิดเห็น อย่างเช่น กรณิเขตการค้าเสรี (FTA) ต้องให้รัฐสภาและตัวแทนภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม

การเรียนรู้ตลอดเวลาคือ การประกาศวิสัยทัศน์ “วาระประชาชน” ของพรรค มาจากการศึกษาความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของบ้านเมืองเชื่อมโยงกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจและสังคม เช่น สินค้าราคาแพง และระบบ 30 บาท เป็นการนำนโยบายประชานิยมมาปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น หรือการพัฒนาคนโดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของงาน ไม่ใช่เรียนจบมาแล้วไม่มีงานทำ

ความกล้าหาญคือ กล้าที่จะเสนอตัวเองเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชน ประกาศตนเป็นผู้นำแนวใหม่ เสนอแนวคิดที่เป็นนโยบายของพรรค ต่างไปจากรัฐบาลปัจจุบัน เสนอวิธีการแก้ไขปัญหา จากเรื่องที่ได้เรียนรู้ว่าอนาคตประเทศไทยควรเดินหน้าไปในทิศทางใด เพื่อรอการตัดสินใจและยอมรับจากประชาชนถึงการพร้อมเป็นผู้นำเพื่อบริหารประเทศ

บทที่ 5

บทสังเคราะห์

ความพร้อมในการเป็นผู้นำประเทศของ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” นั้น ถ้าจะดูจากวิกฤตการณ์ของประเทศ ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการเมือง จนกระทั่งภาคประชาชนออกมาเคลื่อนไหวกันอย่างคึกคักนี้

บางคนยังมองว่า “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ไม่สามารถฉกฉวยจังหวะและโอกาสที่ “ทักษิณ” เพิ่งพลัด มาใช้เป็นประโยชน์ของตัวเอง สิ่งที่น่าตำหนิ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะแคนดิเดต “นายกรัฐมนตรี” คนต่อไป ก็คือการที่ไม่สามารถสร้างเครดิตตัวเองให้สังคมคาดหวังว่า หากไม่มี “ทักษิณ” ก็ยังมี “อภิสิทธิ์” ให้เลือก (สมัชชา นุ่นสาระ 2549,5)

ช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองอย่างรุนแรง มีกระแสขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ให้ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมารวมชุมนุมเคลื่อนไหวขับไล่กันเป็นจำนวนมาก แต่ประชาชนบางส่วนกลับมีคำถามใกล้เคียงกันว่า ถ้าไม่เอา พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แล้วจะให้ใครเป็นนายกรัฐมนตรี แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังมองไม่เห็นถึงภาวะความเป็นผู้นำของ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” เขายังไม่ได้แสดงความสามารถและวิสัยทัศน์ให้ประชาชนทั่วไปยอมรับว่าจะสามารถบริหารประเทศได้ดี

ท่ามกลางปัญหาที่เกิดกับรัฐบาล นับเป็นโอกาสดีที่ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” จะใช้กระแสมวลชนเข้าไปครองใจประชาชนแทนที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร การแปรเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสนี้ “อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ” ได้พยายามสร้างภาวะผู้นำและสร้างเครือข่ายของตนเองโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับ เข้ามามีส่วนกำหนดนโยบายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสมัชชาประชาชน และในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548 ของพรรคประชาธิปัตย์ ยังได้แสดงวิสัยทัศน์วาระประชาชนเป็นหลักการกว้างๆ เพื่อเตรียมการที่จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงทิศทางการเมืองในอนาคต เสนอตัวเป็นทางเลือกใหม่และประกาศความพร้อมในการเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ถ้าประชาชนส่วนใหญ่เห็นชอบกับแนวนโยบายนี้ การเมืองของไทยก็มีโอกาสเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่ได้

สรุป

“อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” มีจุดเด่นคือ เป็นคนที่มีบุคลิกภาพดี สามารถครองใจคนได้โดยไม่ยาก มีพื้นฐานทางครอบครัว และพื้นฐานทางการศึกษาดี จบจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกด้วยคะแนนเกียรตินิยม เป็นผู้มีอุดมการณ์ จึงเป็นแนวทางให้สามารถก้าวเข้ามาสู่ความเป็นนักการเมืองได้อย่างรวดเร็ว และประสบความสำเร็จเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ตั้งแต่อายุยังน้อย อีกทั้งการไม่มีมลทินเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน หรือผลประโยชน์แอบแฝง นับว่าเป็นนักการเมืองยุคใหม่ ที่น่าจับตามองคนหนึ่ง

สำหรับจุดอ่อน เนื่องจากอายุน้อยจึงยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน และการไปใช้ชีวิตเติบโตในต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ขาดความเข้าใจพื้นฐานทางสังคมของไทย ที่สังคมเมืองและสังคมชนบทจะแตกต่างกันมาก ทั้งในด้านความคิดและฐานะทางเศรษฐกิจ

ภาพของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ในต่างจังหวัด ไม่ค่อยได้รับความนิยมมากนัก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในเขตชนบทการศึกษาน้อย การมองโลกและแนวคิดจะแตกต่างกันอย่างมาก การนำความรู้ที่ได้รับในตำรา บางครั้งไม่สามารถนำมาใช้ได้กับในชีวิตจริง ฉะนั้นการสื่อสารกันให้เข้าใจเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก แต่เสี่ยงจากการเลือกตั้งของประชาชนส่วนใหญ่มาจากคนในชนบท จึงเป็นข้อเสียเปรียบที่สำคัญเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

ดังนั้น บทบาทของ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ถ้าจะให้ประสบความสำเร็จเป็นผู้นำประเทศได้ จะต้องได้รับการยอมรับจากประชาชนทั้งสองภาค ทั้งสังคมชนบทและสังคมเมือง ซึ่งในเรื่องนี้ การที่ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” ออกมาประกาศ “วาระประชาชน เศรษฐกิจคุณภาพ สังคมคุณธรรม” อาจสอดคล้องกับกระแสความต้องการของสังคมเมือง และแนวทาง “สมัชชาประชาชน สมัชชาประชาธิปัตย์” เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในสังคมชนบทระดับรากหญ้า ก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เดินมาถูกทางแล้ว

สำหรับ “อภิลิทธิ เวชชาชีวะ” การเข้ามาสู่ความเป็นส.ส.และมีตำแหน่งทางการเมืองตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้ขาดประสบการณ์ แต่ก็นับว่ามีส่วนดีที่ทำให้เขาได้มีเวลาและโอกาสเรียนรู้มากกว่าคนอื่นๆ สามารถเรียนรู้การทำงาน แนวคิดและความผิดพลาด

ในระบอบทักษิณมาปรับใช้กับแนวทางการทำงานของตนเอง เพราะอนาคตยังอยู่ในแวดวงทางการเมืองอีกนาน มีเวลาในการสร้างสมบารมีและพละกำลัง

ถ้าการเมืองภาคประชาชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น สื่อมวลชนเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบยิ่งขึ้น ประชาชนคนไทยคงมีโอกาสได้เห็นผู้นำประเทศที่บริหารบ้านเมืองเก่ง มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน และมีทั้งคุณธรรม จริยธรรมอย่างพร้อมมูลในเร็ววันนี้

บรรณานุกรม

ศิริกานดา ศรีชลัมภ์,คือความคิด คือชีวิต คืออภิลิทธิ เวชชาชีวะ.สำนักพิมพ์ Good Morning
มีนาคม 2537

อภิลิทธิ เวชชาชีวะ, มาร์ค เขาค้อ...อภิลิทธิ เวชชาชีวะ.สำนักพิมพ์วิถีไท กรกฎาคม 2548

อภิลิทธิ เวชชาชีวะขึ้นชั้นบัณฑิต “เกียรตินิยม อันดับ 1” หลังบทคัดย่อ“สุริยะ-รบ.แก้ว”,
นิตยสารมติชนรายสัปดาห์.หน้า 9 วันที่ 1 กรกฎาคม 2548

สมัชชา “ประชาธิปไตย” สงครามช่วงชิงมวลชนล้นๆ, หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ.หน้า 8
วันที่ 13 ตุลาคม 2548

“อภิลิทธิ” โฉวแผนผ่า “วิกฤต” ชู “นายกฯ” ประเทศไทย,หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน. หน้า 2
วันที่ 30 เมษายน 2549

ภาสกร ประชาราช, อภิลิทธิ เวชชาชีวะและจุดหักเหของปชป.สู่ภาคประชาสังคม,
หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน. หน้า 9 วันที่ 30 เมษายน 2549

สมัชชา หุ่นสาระ, “ทักษิณ” สู้กับตาคณิกกำลัง “มหามิตร” ฝ่ากระแสเวเนซุเอลา,หนังสือพิมพ์
คมชัดลึก.หน้า 5 วันที่ 28 พฤษภาคม 2549

Elizabelt B. Hurlock.1950,**Child development**. New York:Mc Graw-Hill.

Ordway Tead. 1936. **The art of leadership**. New York: Mc Graw-Hill.

Stadt,Ponald W., and others.1973, **Managing career education programs**.Englewood

Cliff:N.J. Perntice-Hill.อ้างถึงใน จารวิ โกมลดิษฐ์.บทบาทผู้นำด้านการพัฒนา
เศรษฐกิจของพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ (2531-2534).วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อมูลสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต

www.abhisit.org

www.nationweekend.com/weekend/20050302/wec11.shtml

www.wikipedia.org/wiki